

Victor Vasarely harhauttaa näkijää

Emmassa on avattu optisen taiteen mestarin Victor Vasarelyn (1906–1977) taidetta esittelevä näyttely. Vasarelyn op-taiteen teokset ovat geometrisiä muoto- ja väriyhdistelmiä.

KUVA
Anneli Tuominen-Halomo

KULTTUURI Emma tarjoilee loistavan katsauksen optisen taiteen mestarin Victor Vasarelyn elämäntyöstä.

Espoon modernin taiteen museo Emma on jälleen ajan hermolla. Juuri avattu näyttely esittelee kokoelman **Victor Vasarelyn** op-taidetta eli valoon ja näkemiseen liittyvää taidetta.

Vasarely on optisen taiteen, muodon ja värin mestari. Hänen tapansa luoda maalauksia synnyttää näköharhoja, vaikkapa kuvitelman liikkeestä. Hän käytti systemaattisesti samoja elementtejä: Töissä toistuvat ympyrät, neliöt ja erilaiset viivat.

Kansainvälisen kiertonäyttelyn maalaukset ovat vuosilta 1948–1979. Mukana on sekä mustavalkoisia että värikkäitä maalauksia. Näyttely on toteutettu yhteistyössä Brysselissä toimivan Musée d'Ixellesin ja Zürichissä toimivan Museum Haus Konstruktiven kanssa. Teoksia on saatu lainaksi useista merkittävistä eurooppalaisista taidemuseoista.

”

Victor Vasarely halusi tuoda taiteen kaikkien ulottuville ja arkeen.”

Noin 50 teoksen kokonaisuuden on kuratoinut **Serge Lemoine**, emeritusprofessori Pariisin Sorbonnen yliopistosta.

– Tämä projekti tuli juuri oikealla hetkellä. Nyt on aika palauttaa mieliin Vasarelyn taide ja hänen merkittävyytensä taiteilijana.

Lemoine on mielissään voidessaan esitellä Vasarelyn ajatusmaailmaa nyt Suomessa, koska taiteilijan töitä oli täällä esillä jo 1950-luvulla ja suomalaiset keräilijät ostivat silloin hänen teoksiaan.

Vasarelyn taidetta päätyi muun muassa kulttuurivaikuttaja **Maire Gullichsenin** kotiin Villa Maireaan ja sittemmin osaksi Porin taidemuseon kokoelmaa, kun hän lahjoitti omistamiaan taideteoksia museon kokoelman perustaksi.

Vasarely halusi tuoda taiteen kaikkien ulottuville ja arkeen. 1950-luvulta lähtien hän keskittyi tutkimaan liikevaikutelmien taidetta. Seuraavalla vuosikymmenellä taiteilijasta oli tullut kuuluisuus, taidefilosofi ja kirjailija. Hänen kätensä jälki alkoi näkyä museokauppojen valikoimissa, sisustuksessa ja muotivaatteissa ja -jalkineissa.

Vasarelyn optinen taide on inspiroinut monia taiteilijoita. Emman näyttelyssä on mukana Lemoinen kutsumana **Matti Kujasalo** (s. 1946), joka jatkaa Vasarelyn kinetismin perintöä. Kujasalon isokokoinen, 7-osainen teos kuuluu Emman kokoelmaan.

Kiinnostavana yksityiskohtana näyttelyssä on **Untamo Eerolan** ohjaama Ylen dokumentti vuodelta 1985.

Näyttely jatkuu Näyttelykeskus Weegeellä toimivassa Emmassa 11. tammikuuta saakka.

Victor Vasarely

- Victor Vasarely syntyi Unkarissa 1906 ja hän sai koulutuksensa Budapestissa.
- Muutti pysyvästi Ranskaan, Pariisiin vuonna 1930 ja aloitti uran mainosgraafikkona.
- Halusi tuoda taiteen kaikkien ulottuville osaksi ympäröivää arkea.
- Op-taide on lyhennys sanasta optinen taide (optical art). Optinen tarkoittaa valoon ja näkemiseen liittyvää.
- Vasarely kutsui omaa liikevaikutelmien taidettaan kineettiseksi taiteeksi.
- Vasarely kuoli vuonna 1977 Annet-sur-Marnessa Ranskassa.